

²²Pál ekkor kiállt az Areopágosz közepére, és így szólt: "Athéni férfiak, minden tekintetben nagyon vallásos embereknek látlak titeket, ²³mert amikor bejártam és megtekintettem szentélyeiteket, találtam olyan oltárt is, amelyre ez volt felírva: AZ ISMERETLEN ISTENNEK. Akit tehát ti ismeretlenül tiszteltek, én azt hirdetem nektek. ²⁴Az Isten, aki teremtette a világot és mindazt, ami benne van, aki mennynek és földnek Ura, nem lakik emberkéz alkotta templomokban, ²⁵nem szorul emberi kéz szolgálatára, mintha hiányt szenvedne valamiből; hiszen ő ad mindenkinek életet, lehetet és mindent. ²⁶Az egész emberi nemzetséget is egy vérből teremtette, hogy lakjon a föld egész felszínén; meghatározta elrendelt idejüket és lakóhelyük határait, ²⁷hogy keressék az Istent, hátha kitapinthatják és megtalálhatják, hiszen nincs is messzire egyiküktől sem; ²⁸mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk. Ahogy a ti költőitek közül is mondták némelyek: Bizony, az ő nemzetsége vagyunk. ²⁹Mivel tehát az Isten nemzetsége vagyunk, nem szabad azt hinnünk, hogy aranyhoz vagy ezüsthöz vagy kőhöz, művészi alkotáshoz vagy emberi elképzeléshez hasonló az istenség. ³⁰A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg. ³¹Azért rendelt egy napot, amelyen igazságos ítéletet mond majd az egész földkerekség fölött egy férfi által, akit erre kiválasztott, akiről bizonyosságot adott mindenki előtt azáltal, hogy feltámasztotta a halálból." ³²Amikor a halottak feltámaszásáról hallottak, egyesek gúnyolódtak, mások pedig azt mondták: "Majd meghallgatunk erről máskor is." ³³Pál ezután eltávozott közülük. ³⁴Néhány férfi azonban csatlakozott hozzá, és hívővé lett: közöttük az areopágita Dioniziosz is, egy Damarisz nevű asszony, és velük együtt mások.

Kedves Testvéreim!

Advent első vasárnapja van. Megkezdődik a nagy visszazámlálás. Boldog karácsonyt kívánnak nekünk az üzletekben és az utcákon. Ünnepi fényárban fürdik a város.

Valahogy így december elejére már elérkezünk abba az állapotba, amit egy Finnországban ösztöndíjasként egy évet töltő barátom így fogalmazott meg: szeptembertől márciusig szörnyű volt, hideg és sötét, nem ismertem meg egy új embert sem. Márciustól viszont mintha kicseréltek volna mindenkit, és engem is, minden szebb lett, életem legszebb élményét kaptam.

Ebben az időszakban ahogy Ady fogalmaz: Sósabbak itt a könnyek, a fájdalmak is mások... nehezebben éljük meg a nehéz dolgokat, és még az örömtelieknek is csak mértékadóan tudunk örülni.

De most már kigyullad egy kicsike fénysugár. Advent első vasárnapján meggyújtjuk koszorúinkon az első gyertyát. Szeretem advent első vasárnapját, annak ellenére, hogy ilyenkor döbbenek rá, hogy mennyi feladat van még előttem, hogy ez az az idő, amikor betelik a naptáram, és úgy kell kiszakítani egy-két órát a család számára. Azért szeretem ezt a napot, mert van benne valami, ami előbbre mutat. Nem egyszerűen karácsonyra, hanem sokkal előbbre.

Az oltár előtt ige talán többek fülét megütötte, nem éppen karácsonyi történet. Nem a kis Jézuskáról szól, hanem a diadalmasan Jeruzsálembé bevonuló Úr Jézusról. Miért van advent elejére téve a virágvasárnap igéje? Azért mert ez az ige megmutatja advent valódi mondanivalóját.

Jézus ebben a történetben sokkal előbbre mutat, mint azt a körülötte lévő el tudták volna képzelni.

Előre mutató.

Máltán voltunk nászúton. Kirándulásaink során eljutottunk Kalüpszó barlangjába, ahol a nimfa, Odüsszeusz tartotta fogva. A barlang bejárati része sokak számára ismert. Ott jártunkkor egy élelmes máltai gyertyákat árult, amivel a sötét járatokba is be lehetett nézni. A teljes sötétségben a gyertya fénye utat mutatott, irányította lépteinket.

És ha már Málta, akkor: egy másik hajótörött is partot ért ezen a szigeten. Pál apostol barlangja is megtekinthető, persze ez már jóval kiépítettebb, egy templomot emeltek fölé. Ismét egy másik templomban Pál csuklócsontjának darabkáját mutogatták.

Ahogy mi kíváncsi turistaként végigjártuk ezeket a helyeket, úgy járta be Athén utcáit Pál apostol. Éppen missziói útjának egy nehéz szakaszán volt túl, amikor munkatársait hátrahagyva előre ment a görög fővárosba. Sokan úgy értékelik az ApCsel-t olvasva ezt az utazást, mint Pál nagy kudarcát. Mert hirdette az ígét. Méghozzá nem is akárhogy. Nagyon találóan, felhasználva az éppen aktuális helyzetet, tájékozódva a helyi sajátosságokról, pozitívan hozzáállva az őt körülálló és kíváncsian hallgató sokasághoz.

²²Pál ekkor kiállt az Areopágosz közepére, és így szólt: "Athéni férfiak, minden tekintetben nagyon vallásos embereknek látlak titeket, ²³mert amikor bejártam és megtekintettem szentélyeiteket, találtam olyan oltárt is, amelyre ez volt felírva: AZ ISMERETLEN ISTENNEK. Akit tehát ti ismeretlenül tiszteltek, én azt hirdetem nektek.

Pál az ismeretlen isten helyébe akarja állítani az egyedülit, a teremtő Istent, akit mindenki keres: hogy keressék az Istent, - mondja Pál hátha kitapinthatják és megtalálhatják, hiszen nincs is messzire egyiküktől sem; ²⁸mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk.

Mit tesz Pál a híres areopagoszi beszédben? Próbálja nyitogatni a szemeket, próbálja meggyújtani azt a kis gyertyát, amellyel tájékozódni tudnának a sötétségben. Igyekszik a saját szintjükön meggyőzni a görögöket, hogy mindaz, amiben ők hisznek, amitől az életük megoldását várják, mindez hibás elképzelés, nem a helyes út.

Az Evangélikus Élet mai vezércikkében Adventi ziccer címmel olvashatunk arról, hogy megnőtt a spirituális kereslet ma a világban. Hogy a gazdasági válság, a nehezedő életkörülmények az emberek figyelmét a lelki dolgokra irányítják, ezt kellene a keresztyénségnek jól kihasználni.

És bár igazat adok a szerzőnek, mert meg kell próbálni, de ahogy Pál apostol esetében is tapasztalható volt, az emberek nem az őket teremtő Istenben akarnak hinni, nem őt keresik, hanem saját maguk akarják megalkotni az istenüket. A saját képükre és hasonlatosságukra szeretnék formálni Istent.

Pál athéni kudarca, nem Pál apostol kudarca, nem a keresztyén üzenet kudarca, hanem az ember kudarca. Mert nem találhat rá arra, amit olyan nagyon keres.

Többször előfordult már, hogy valamit annyira kerestem, hogy felforgattam érte az egész lakást. Mert újra és újra beugrott, hogy oda tettem, vagy mintha ott láttam volna. A végén pedig holtfáradtan leültem a székre és a keresett dolog ott volt a szemem előtt.

Athénben látták Pált, hallották az üzenetet, amire vágytak, hiszen ők kérték meg Pált, hogy részletesen fejtse ki azt a tanítást, amelyről lépten-nyomon hallottak tőle részleteket. De nem jut el hozzájuk az üzenet, nem ér el a szívükig.

Miért? Mert bezárkóztak, mert Pál rámutatott egy nagyon kényes pontra az életükben:

²⁹Mivel tehát az Isten nemzetsége vagyunk, nem szabad azt hinnünk, hogy aranyhoz vagy ezüsthöz vagy kőhöz, művészi alkotáshoz vagy emberi elképzeléshez hasonló az istenség. ³⁰A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg. ³¹Azért rendelt egy napot, amelyen igazságos ítéletet mond majd az egész földkerekség fölött egy férfi által, akit erre kiválasztott, akiről bizonyosságot adott mindenki előtt azáltal, hogy feltámasztotta a halálból.

A héten, egy buszon olvastam a szerencsejáték reklámot: akkor adsz igazán, ha bármikor adhatsz. Ezek a reklámok sok vihart kavarnak, mert nem csupán egy terméket reklámoznak, hanem ideológiákat. A világban már régóta az „aranyhoz vagy ezüsthöz vagy kőhöz, művészi alkotáshoz vagy emberi elképzeléshez hasonló az istenség”.

Ma is így van ez, hiszünk a reklámnak, hiszük, hogy a pénz megoldja az életünket, vagy éppen a saját erőnkkel, akarattal mindent túl tudunk élni. Hiszünk praktikákban és hiszünk a tudományban. Sok mindenben hisz a ma embere. Csak egy dolog hihetetlen, hogy van feltámadás, hogy Jézus Krisztus azért jött el ebbe a sötét világba, hogy világosságot hozzon, hogy megmutassa milyen is az a világ, ami vár minket. Hihetetlen, hogy elvette a bűnt, és odaszegezte a keresztfára, és még hihetlenebb, hogy ezt ingyen, nem várva el semmit. Isten nem a mi ajándékainkat várja, hanem csak azt, hogy higgyünk benne.

Málta után, amikor a fényképeket nézegettem az jutott eszembe Pál apostol csuklócsonkját nézve, hogy vajon hányan jutottak el arra a hitre, amire egykor ez az ereklye mutatott. Hogy hány szívben gyulladt fény, amely elkezdte bevilágítani a sötét barlangot?

Athénben a Pált hallgatók egy része addig jutott, mint a legtöbb ember ma Magyarországon, karácsony környékén: *"Majd meghallgatunk erről máskor is."*

Elhangzik az ige, és sokan hallgatják. Aztán eljönnek még húsvétkor is. Majd évről évre, mert hozzátartozik az ünnephez.

³⁴Néhány férfi azonban csatlakozott hozzá, és hívővé lett: közöttük az areopágita Dioniziosz is, egy Damarisz nevű asszony, és velük együtt mások.

Pál apostol Athéni gyertyagyújtása néhány ember szívében lángra kapott. A keresztyénség ezután terjedni kezdett ott is. Mert voltak ketten, hárman, akik megtértek, akik megértették, hogy az igazi ajándék, nem az, ha mindig adhatsz, hanem az igazi ajándék az, amit Isten adott neked, a bűnbocsánatot, az örök életet.

Egy gyertya világít az adventi koszorún, már elkezdhetünk tájékozódni a sötétben. Segítsen bennünket ez a fény, hogy a könnyeink ne legyenek még sósabbak a fájdalmaink még fájdalmasabbak.

Ad ventus Domini! Az Úr eljövele. Jézus Krisztus úrként, királyként vonult be egykor Jeruzsálembe, ma a te szívedbe szeretne ugyanígy bevonulni. Győztesként, egy piciny lángocskával, hogy aztán beragyoghassa az egész életedet.

Advent bűnbánati, böjti időszak, amikor letehetjük, ami terhel, amikor megtisztulhatunk. Adja Isten, hogy az adventi gyertya fényénél meglássuk mindazt, amit le kell tennünk. Erre segítsen bennünket teremtő Istenünk.